

Verksamhetsberättelse delårsbokslut per augusti 2021

Sammanfattning

Nämndens nettokostnad för perioden uppgår till - 415 914 tkr vilket motsvarar 94 % av periodbudgeten. Per den sista augusti finns en positiv budgetavvikelse om 26 888 tkr. Anledningen till den positiva avvikelsen är att volymerna inom främst äldreomsorg varit lägre än beräknad med anledning av Covid-19-pandemin och dragit ut i tiden mer än beräknat varför bokslutsprognosen för helåret ökar till ett överskott på 40 000 tkr jämfört med budget. Nämnden antar lägre volym resten av året med anledning av Covid19.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2021 godkänns
2. Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2021 överlämnas till Kommunstyrelsen

Bilagor

Verksamhetsberättelse delårsbokslut daterad 2021-09-07

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Christer Hansson
Controller

Expedieras
Kommunstyrelsen

Digitala Signaturer

Signerad med: Anställda
Signerad av: Christer Hansson, Controller
Datum: 2021-09-16 07:20 +02:00

Signerad med: Anställda
Signerad av: Susanna Cleveborg Kiesel, Socialdirektör
Datum: 2021-09-16 08:31 +02:00

Vård- & omsorgsnämnd

Nämndsordförande: Monica Kjellman

Förvaltningschef: Susanna Kiesel

Datum: 2021-09-07

Dnr VON 2021/0066

Verksamhetsberättelse delårsbok- slut augusti 2021, på nämndnivå (långversion)

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under perioden.....	4
2	Ekonomisk sammanfattning.....	5
3	Åtgärder för budget i balans.....	5
4	Mål och måluppfyllelse.....	6
5	Verksamhetsuppföljning.....	12
6	Internkontroll.....	26
7	Personaluppföljning.....	27
8	Redogörelse för övrigt miljöarbete.....	27
9	Framåtblick.....	28
10	Målbilaga.....	31

I Viktiga händelser under perioden

- Covid-19 har fortsatt påverka förvaltningens arbete.
- PWC har genomfört en granskning avseende nämndens arbete med budget, verksamhetsplan och ekonomisk uppföljning.
- Statligt stimulansbidrag har erhållits bland annat för habiliteringsersättning och för ökad kvalitet inom omsorgen för äldre.
- Förvaltningen deltar i ESF-projektet MIA – Mobilisering inför arbete.
- Görjansängen, särskilt boendet på Ljusterö invigdes och öppnades i juni.
- Villa Näs, särskilt boende i privat regi invigdes av nämndens ordförande och öppnades i maj.
- Nämnden har antagit överenskommelse om kostnadsansvar för förskrivningsbara hjälpmedel, förbrukningsmaterial samt för de medicintekniska produkter som används för vård- och omsorg i särskilt boende, daglig verksamhet samt socialpsykiatriskt boende.
- En informationsfilm om korttidsvistelse inom LSS har tagits fram för att visualisera insatsens innehåll för barn med funktionsnedsättning.
- Nämnden har beslutat att Trygghetskamera ska finnas som valbar insats inom äldreomsorgen.
- Fonderna Östra Ryds magasinfond och Sociala samfonden är fördelade och avslutade.
- Syn och hörselkonsulent har rekryterats.

2 Ekonomisk sammanfattning

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår				Januari-Augusti		
	Budget 2021	Prognos 2021	Bud- get-av- vikelse	Utfall 2020	Period- budget	Utfall peri- oden	Bud- get- avvi- kelse
Verksamhetens in- täkter							
Avgifter	26 984	26 984	0	29 721	17 990	16 428	-1 561
Övriga intäkter	50 706	50 706	0	58 765	33 804	32 359	-1 444
Summa intäkter	77 690	77 690	0	88 487	51 793	48 788	-3 006
- varav interna intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-37 635	-37 635	0	-34 178	-25 090	-24 889	202
Lokalkostnader	-42 864	-41 864	1 000	-38 907	-28 576	-27 472	1 105
Kapitalkostnader	0	0	0	-107	0	-59	-59
Köp av verksamhet	-626 687	-587 687	39 000	-602 687	-417 791	-388 723	29 068
Övriga kostnader	-34 704	-34 704	0	-32 328	-23 138	-23 560	-421
Summa kostnader	-741 890	-701 890	40 000	-708 207	-494 595	-464 702	29 893
- varav interna kostna- der							
Verksamhetens nettokostnad	-664 200	-624 200	40 000	-619 720	-442 802	-415 914	26 888

Nämndens nettokostnad för perioden uppgår till - 415 914 tkr vilket motsvarar 94 % av periodbudgeten. Per den sista augusti finns en positiv budgetavvikelse om 26 888 tkr. Anledningen till den positiva avdelningen är att volymerna inom främst äldreomsorg varit lägre än beräknad med anledning av Covid19 pandemin och dragit ut i tiden mer än beräknat varför bokslutsprognosen för helåret ökar till ett överskott på 40 000 tkr jämfört med budget. Nämnden antar lägre volym resten av året med anledning av Covid19.

Se 5 "verksamhetsuppföljning" för ytterligare info.

3 Åtgärder för budget i balans

Inga åtgärder har behövts genomföras då nämnden redovisar och prognosticerar ett överskott för helåret 2021.

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

Det ska vara lätt att komma i kontakt med socialförvaltningen. Vård- och omsorgsnämndens resultatmål är att nöjdheten med förvaltningens stöd och service ska öka och har därför ett antal resultatindikatorer för att mäta detta.

En anpassning till de sökande möjligheter och svårigheter görs kontinuerligt för att underlätta kontakten både gällande information, kommunikation och i direkta möten. Digitalisering underlättar på många sätt. Socialförvaltningen har varit aktiv i utvecklingen och arbetet med införa digitalteknik.

Socialförvaltningen svarar på inkomna ärenden via Artwise inom ett dygn, hemsidan granskas och uppdateras kontinuerligt. Handläggare har fortbildats (7.5 hp) inom bemötande och omsorgsbehov för målgruppen äldre och funktionsnedsatta. En ökad samverkan med Nordost kommunerna har inletts gällande anhörigstödsaktiviteter. Genom information och vägledning har anhörigas möjligheten att delta i digitala forum ökat.

Socialförvaltningen har genomfört en intern aktgranskning avseende socialpsykiatri som visade på att handläggningen har varit skyndsam och korrekt. Även en systematisk uppföljning har gjorts på individnivå inom Lagen om särskild service (LSS) och daglig verksamhet för att säkerställa att brukarnas behov tillgodoses med beviljade insatser.

4.1.1 Nöjdheten med förvaltningens service och bemötande ska öka

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2020
—	—	NKI brukarundersökning- helhetsintryck					
—	—	Antal nya e-tjänster					100 %

4.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

Vård- och omsorgsnämndens resultatmål är att nämnden ska redovisa en budget i balans vid bokslut. En hög grad av kostnadseffektivitet krävs i det dagliga arbetet inom förvaltningen för att tillgodose behov genom effektiva och ändamålsenliga insatser.

Förvaltningen har effektiva utskrivningsprocesser. När brukare kommer hem från sjukhus, får de insatser i hemmet inom två dagar efter besked om utskrivning. Detta innebär att inte utgår kommunal ersättning till region Stockholm.

Revisionsbyrån PWC genomförde en granskning i mars avseende nämndens arbete med budget, verksamhetsplan och ekonomiska uppföljning. Inom två områden lämnades förslag om förbättringar, dessa var:

- Dokumentera det interna ekonomistyrningsprocesserna i form av budget, uppföljning och prognos
- säkerställa en systematisk uppföljning och återrapportering i de fall nämnden beslutar om åtgärder för en ekonomi i balans

Nämnden har tagit del av PWC rapporten och godkänt förvaltningens svar på rapporten.

Nämndens prognos per sista augusti visar på ett överskott. Ingen prognos under året har visat på ett negativt resultat, varmed inga åtgärdsplaner har behövts upprättats.

4.2.1 Nämnden ska redovisa en budget i balans vid bokslut

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2020
—	—	Budgetavvikelse i förhållande till utfall	3,9 %			0 %	100 %
—	—	Fastställd åtgärdsplan vid eventuell budgetavvikelse	100 %		100 %	100 %	100 %

4.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Alla barn har rätt till utbildning. Utbildningen ska ges med hänsyn till barns olika behov och förutsättningar (ur skollagen). När ett barn inte ges möjlighet till en fungerande skolgång kan det finnas flera orsaker, varje barns situation är unik och därför är också lösningen unik. Nära samverkan mellan familj, skola och samhällets olika stödsystem; såsom psykiatri, habiliteringen och socialtjänsten krävs i de flesta fall för att barnet ska få rätt stöd.

Vård- och omsorgsnämndens resultatmål är att antalet barn med problematisk skolfrånvaro ska minska. Arbetet med att minska problematisk skolfrånvaro sköts via en arbetsmodell implementerad i ordinarie verksamhet. Resultatet utvärderas genom att följa upp de barn som beviljas insatser med målsättningen att minst 70% av barnen ska ha en ökad skolnärvaro efter insatsens avslut. Under delåret har två barn avslutat insatsen med ökad skolnärvaro.

4.3.1 Antalet barn med problematisk skolfrånvaro ska minska

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2020
—	■	andel barn som erbjuds insats inom ramen för projektet "problematiskskolfrånvaro" som återgår till skolan	88 %		70 %	70 %	146,67 %

4.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Brukarmedverkan är ett angeläget område för Socialförvaltningens fortsatta utveckling, det finns ett samband mellan nya arbetssätt, ny kunskap och ökat engagemang från olika brukargrupper. Socialförvaltningen genomför årligen brukarundersökningar som avser att ge svar på hur individen upplever sitt stöd och sina kontakter med socialförvaltningen.

Socialförvaltningen har fortbildat personal i arbetssättet Individens behov i centrum (IBIC). Syftet är att beskriva resurser, behov och mål för personer med funktionsnedsättning. Detta kan även leda till att en ökad samsyn gällande bedömningar och beslut som främjar rättssäkerheten och likställighetsprincipen då beslutsunderlagen följer samma struktur.

Förvaltningen har effektiviserat arbetssättet (speedating) vilket innebär att uppföljning av beviljade insatser sker skyndsamt med utförarna för att säkerställa att insatsen tillgodoser den enskildes behov.

Vård- och omsorgsnämndens resultatmål är att andelen omsorgstagare som är nöjda med nämndens insatser ska öka. Resultatet av brukarundersökningar redovisas i helårsbokslutet 2021.

4.4.1 Andelen omsorgstagare, som är nöjda ska öka

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2020
—	■	NKI hemtjänst	88 %			89 %	100 %
—	■	NKI äldreboende	82 %			82 %	101,23 %
—	■	Brukarenkäter inom funktionshinder (LSS gruppbostad)				81 %	

4.5 Österåker ska ha en trygg miljö

Våld förekommer i alla delar av samhället och tar sig olika uttryck. Det våld som utövas mellan personer som har, eller har haft, en relation benämns *våld i nära relation*.

För att socialförvaltningen ska kunna erbjuda hjälp och stöd måste våldet synliggöras vid kontakt med socialförvaltningen. Detta förutsätter att det finns kunskaper hos handläggaren och metoder för att fånga upp behov. Socialförvaltningen har därför använt utvecklingsmedel till utbildning av grundläggande kunskaper om våld i nära relation till samtliga medarbetare inom förvaltningen. Under delåret har denna grundutbildning kompletterats med en webbkurs om hedersrelaterat våld och förtryck som riktat sig till förvaltningens 58 berörda medarbetare varav 37 har fullföljt utbildningen (63%).

En processledarutbildning "En kommun fri från våld" har genomförts. Tjänstepersoner från olika förvaltningar har deltagit och gjort en kartläggning av kommunens våldspreventionsarbete. Denna kartläggning tillsammans med förvaltningens egen rapport om våld i nära relationer kommer ligga till grund för förvaltningsledningens beslut om att inrätta ett Relationsvåldsteam under hösten 2021. Förvaltningsledningen ska även ta ställning till vilka arbetssätt som ytterligare ska implementeras i förvaltningen.

Utbildning i Suicidprevention har påbörjats för medarbetare inom missbruksvården och socialpsykiatrin. Utbildningen kommer fortsätta under hösten 2021.

Vård- och omsorgsnämndens mål är att personer som är utsatta för våld i nära relationer ska erbjudas stöd och hjälp.

4.5.1 Personer som är utsatta för våld i nära relationer ska erbjudas stöd och hjälp

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2020
---	■	Andel av anställda (minst 1 år) som har grundutbildning inom våld	92 %		85 %	85 %	108,24 %
---	■	Andel i procent. De medarbetare som möter hedersrelaterat våld och förtryck och som har utbildning för detta.			63 %	30 %	

4.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet utgörs dels av personal inom förvaltningen och dels av tjänster köpta av Produktionsförvaltningen och av externa utförare. Förvaltningen deltar i kommunens övergripande arbete med hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030. Genom att vid upphandlingar ställa krav som syftar till att minska en negativ miljöpåverkan har nämnden en möjlighet att bidra till måluppfyllelse av kommunens miljömål. För att kunna ställa sådana krav krävs ökad kunskap både avseende miljöpåverkan och avtalsrätt.

För att minska den miljöpåverkan som sker inom förvaltningen är nämndens ambition att minska antalet resor till förmån för digitala möten. För att uppnå detta krävs både en satsning på digital utveckling och på utveckling av nya arbetssätt.

Socialförvaltningen ingår i en arbetsgrupp för implementering av kommunens miljömål som leds av kommunens hållbarhetsstrateg. Ett par av de prioriteringar som förvaltningen har lyft fram är ett behov av en kommungemensam resepolicy och tydlighet avseende miljökrav vid upphandling.

Måluppfyllelse kommer att mätas genom antalet aktiviteter som genomförs inom förvaltningen i syfte att öka medvetenheten kring miljöpåverkan avseende upphandling, resor och inköp. Det planeras två aktiviteter under hösten.

4.6.1 Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska drivas på ett för miljön hållbart sätt

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2020
----	■	Andel nya avtal som innehåller kommunens miljökrav (enligt kommunens miljömål)	100 %		100 %	100 %	100 %
----	■	Antal aktiviteter som genomförs i syfte att öka medvetenheten i miljöpåverkan avseende upphandling, resor och inköp	4		2	2	100 %

4.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

För vård- och omsorgsnämndens målgrupper finns det ett behov av en god

framförhållning i planering av nya bostäder. För personer med funktionsnedsättningar råder en bostadsbrist. När det gäller särskilda boende har det tillkommit två nya i kommunen. Ett i kommunens egen regi, Görjansängen på Ljusterö med tio platser och ett i privatregi, Villa Näs vid Täljöviken med 60 platser.

Vård- och omsorgsnämndens resultatmål är att det ska finnas tillgång till bostäder för nämndens målgrupper för att täcka behovet. Nämnden har lämnat yttrande i de förfrågningar som gäller planering av bostäder som berör nämndens ansvarsområde. En boendeprognos för 2022 har tagits fram i samband med verksamhetsplanen för 2022.

4.7.1 Tillgång till bostäder för vård- och omsorgsnämndens målgrupper för att täcka behovet

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Mål 2021	Måluppfyllelse 2020
---	■	Andel yttranden som nämnden lämnat vid planering av nya bostäder och byggnationer.	100 %		100 %	100 %	100 %
---	■	Årlig boendeprognos	100 %			100 %	100 %

5 Verksamhetsuppföljning

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Helår				Januari-Augusti		
	Budget 2021	Prognos 2021	Budget-avvikelse	Utfall 2020	Period-budget	Utfall perioden	Budgetavvikelse
Nämnd och staber	-21 743	-21 743	0	-20 686	-14 497	-14 195	302
Särskilt boende	-199 769	-180 769	19 000	-182 655	-133 179	-121 434	11 746
Hemtjänst	-116 175	-115 175	1 000	-112 107	-77 450	-76 064	1 386
Övrig äldreomsorg	-22 843	-19 843	3 000	-19 565	-15 229	-13 703	1 526
Admin äldreomsorg	-13 108	-12 108	1 000	-11 850	-8 738	-7 728	1 010
LSS vuxna	-180 559	-176 559	4 000	-174 785	-120 373	-118 854	1 518
Psykatri vuxna	-43 930	-39 930	4 000	-41 058	-29 287	-26 352	2 935
Admin vuxenstöd	-10 323	-9 323	1 000	-8 543	-6 882	-6 106	776
LSS barn	-24 105	-22 105	2 000	-22 265	-16 070	-14 113	1 957
Övrigt barn och ungdom	-26 606	-21 606	5 000	-22 021	-17 737	-14 328	3 409
Admin barn och ungdom	-3 655	-3 655	0	-2 877	-2 437	-2 347	90
Personligt ombud	-1 384	-1 384	0	-1 309	-922	-690	232
Verksamhetens nettokostnad	-664 200	-624 200	40 000	-619 720	-442 802	-415 914	26 888

Per sista aug 2021 har nämnden ett totalt överskott om 26 888 tkr jämfört med budget för Vård- och omsorgsnämnden.

Nämnder och staber har ett budgetöverskott på 302 tkr jämfört med budget och beror på lägre övriga kostnader jämfört med budget.

Särskilt Boende har en positiv budgetavvikelse jämfört med budget på 11 746 tkr. Anledningen till överskottet är att volymen inom Särskilt boende är lägre än budgeterat. Antalet särskilt boende platser budgeterades till 282 platser men i augusti var antalet belagda platser 263.

Hemtjänsten har ett överskott på 1 386 tkr jämfört med budget, då antalet utförda hemtjänststimmar varit något lägre än budgeterat och minskade under sommaren. Övrig äldreomsorg har ett överskott på 1 526 tkr jämfört med budget, beroende på lägre beläggning på korttidsplatser.

Enheten Admin äldreomsorg har ett överskott på 1 010 tkr jämfört med budget då övriga kostnader och personalkostnaderna är lägre än budgeterat.

LSS Vuxna har ett överskott på 1 518 tkr jämfört med budget, Anledningen är att kostnader för assistans och LSS Boende varit lägre än budgeterat.

Psykatri vuxna har ett överskott på 2935 tkr jämfört med budget med anledning av mindre antal i behov av boende och lägre antal SoL insatser. Administrativa enheten för vuxna har ett överskott om 776 tkr jämfört med budget med

anledning av lägre personalkostnader och övriga kostnader än budgeterat.

Enheten övriga barn och ungdom har ett överskott på 3 409 tkr med anledning av lägre kostnader för korttidsvistelse /ledsagning/ avlösning än budgeterat.

LSS Barn har ett överskott på 1 957 jämfört med budget, med anledning av lägre kostnader för assistans och lägre antal boendeplaceringar än budgeterat.

Administrativa enheten för barn och unga har ett överskott på 90 tkr jämfört med budget med anledning av lägre personalkostnader och lägre övriga kostnader än budgeterat.

Slutligen har Personligt ombud ett överskott på 232 tkr jämfört med budget med anledning av lägre personalkostnader och lägre övriga kostnader än budgeterat.

Strategiska nyckeltal

Nämnden skattar att genomsnittet för helåret blir ca 258 platser för särskilt boende. Covid- 19 utvecklingen har haft stor påverkan på volymerna och nämnden har ännu inte sett att volymerna kommit tillbaka. Även andra insatser har lägre volym än budgeterat som tex korttidsboende, stöd och service boende, boende barn och korttidsvistelse/boende. Ingen insats har värde som är högre än det budgeterade.

Äldreomsorg	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021
Särskilt boende, årsplatser	267	282	258
Särskilt boende, snittkostnad/dygn	1 993	2 023	2 023
Särskilt boende, belägningsgrad	99%	99%	99%
Korttidsplatser, antal dygn	4 000	5 840	3 500
Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 276	2 300	2 300
Antal Kunder hemtjänst	610	638	600
Hemtjänst, utförda timmar dag och kväll	255 520	260 000	260 000
- varav egen regi	8%	8%	8%
Hemtjänst, pris/utförd timme	437	443	443
Funktionshinder	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021
Boende, antal vuxna egen regi	96	100	96
Boende, antal vuxna extern regi	43	46	42
Boende, antal barn	6	10	8
Daglig verks enl. LSS, antal personer	180	190	190
Korttidsvistelse, antal dygn	3 600	4 104	3 500
Korttidstillsyn, antal barn	22	34	20
Personlig assistans LSS, Vuxna	17	15	15
Personlig assistans LSS, Barn	7	8	7
Personlig assistans SFB, Vuxna	44	45	42
Personlig assistans SFB, Barn	10	14	11

5.1 Nämnd

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), med undantag för själva driften av de kommunala resultatenheter. Vård- och omsorgsnämnden är en kundvals nämnd med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvalitén i verksamheten och de utförda insatserna.

Vård- och omsorgsnämnden har haft sju nämndsammanträden till och med augusti.

5.1.1 Covid 19

Covid-19 och dess konsekvenser har krävt en nära och regelbunden kontakt med utförarna inom hemtjänst och särskilt boende samt verksamheter riktade till personer med funktionsnedsättning.

Socialförvaltningen haft en samordnande funktion med information som kommer från Region Stockholm, folkhälsomyndigheten, MSB, socialstyrelsen, länsstyrelsen, samt agerat på regeringsbeslut, lagar o förordningar, för att vidarebefordra till alla berörda utförare.

Förvaltningens har deltagit i samarbetsforum såsom kommunens arbetsgrupp för covid-19, Region Stockholm, lokala klustermöten med primärvården och MAS-nätverket.

Ansökan om statsbidrag har sökts och erhållits för täckning av kostnader kopplade till covid-19. Utförarens kostnader liksom kostnader uppkomna inom kommunen har sammanställts och fördelning av medlen kommer ske under hösten.

5.2 Stab

Socialförvaltningen leds av socialdirektören. Förvaltningens sakkunniga, utredare samt medicinskt ansvarig för rehabilitering och medicinsk ansvarig sjuksköterska samt syn- och hörselkonsulent finns samlade i en stab. Förvaltningens administrativa stödfunktioner finns samlade i en enhet för administration och service. Enheterna arbetar för både Vård- och omsorgsnämndens samt Socialnämndens verksamheter.

5.2.1 Hälso- och sjukvård

Uppföljning av hälso- och sjukvård samt nämndens utförarverksamheter har i huvudsak genomförts på distans på grund av pandemin covid-19. Uppföljning har skett via mail och digitala möten. Fokus har varit att säkerställa att verksamheterna har rutiner för att hantera pandemin, basala hygienrutiner, hantering av skyddsutrustning och övriga vårdhygieniska rutiner.

Utredningar enligt Lex Maria sköts av respektive verksamhet. Vård- och omsorgsnämnden informeras senast vid nästkommande nämndsmöte, inga Lex Maria har rapporterats under delåret.

5.2.2 Äldreomsorg

Covid-19 och dess konsekvenser har fortsatt krävt en nära och regelbunden kontakt med utförarna inom hemtjänst och särskilt boende. Uppföljning av verksamheterna har skett digitalt kring utförarnas krisberedskapsplaner och handlingsplaner, personalförsörjningen i verksamheterna, att rekommendationer och rutiner efterlevs.

Fördjupad verksamhetsuppföljning kommer att ske i höst.

5.2.3 Funktionsnedsättning

Covid-19 och dess konsekvenser har fortsatt haft konsekvenser för funktionshinderområdet och utförarverksamheterna. Verksamheterna har fått ta fram handlingsplaner för att säkerställa att brukarnas behov tillgodoses. Verksamheterna har fått ställa om istället för att ställa in, insatser ska genomföras med hjälp av anpassningar. Uppföljningar har skett digitalt både inplanerade och så kallade "flygande inspektioner" där vi har undersökt efterlevnad av rutiner, personaltäthet och att de mervärden som utlovas i avtal.

Fördjupad verksamhetsuppföljning kommer att ske i höst.

5.2.4 Beställningar och avtal

Ny beställning till produktionsförvaltningen för träffpunkterna; Solgården, Solhälla, Görjansgården och Fyren. I beställningen betonas vikten av brukaruppföljning och i samråd få till stånd attraktiva helgaktiviteter.

Beställningar har gjorts till Produktionsförvaltningen avseende driften av Görjansängen särskilt boende på Ljusterö.

Upphandling av Hantverkaren LSS gruppboende är pågående, nuvarande avtal löper ut i december.

Upphandling inom LSS avseende fritids och kortidsvistelse är pågående och beräknas vara klar i september.

Upphandling av ny leverantör för trygghetslarm är pågående.

Upphandling ramavtal avseende enstaka platser bostad med särskild service för vuxna LSS är avslutad.

5.2.5 Synpunkter och klagomål, lex Sarah och ej verkställda beslut

Inkomna klagomål och synpunkter samt rapporter i enlighet med bestämmelserna om Lex Sarah utgör värdefull information och underlag i förvaltningens kvalitetsarbete. De privata utförare som kommunen anlitar, liksom verksamheter inom Kommunstyrelsens produktionsutskott, hanterar och åtgärdar sina klagomål och synpunkter samt rapporterade Lex Sarah. Dessa ska delges Vård- och omsorgsnämnden för kännedom och redovisas i delårsbokslutet för de första sex månaderna av året.

Avseende nämndens arbete med myndighetsutövning inom äldreomsorg har det inkommit tre klagomål som rör arbetssätt. Synpunkter och klagomål följs upp av enhetschef och återkopplas till den klagande, om denne inte är anonym, inom fjorton dagar.

Under delåret har det till kommunens privata utförare inom särskilt boende och hemtjänst inkommit 67 klagomål som främst rör uppfattning om bemötande, information och verksamheternas arbetssätt. Till kommunens utförare i egen regi har det inkommit 13 klagomål som rör arbetssätt och information.

Inom området funktionshinder har ett klagomål lämnats direkt till nämnden rörande nämndens ansvar som kravställare på utförare när enskild upplever att utföraren inte tillgodoser behoven. I det fallet har omfattande kommunikation skett med utföraren samt regelbundet med den enskilde.

Sammanställningen från utförarna inom funktionsnedsättning visar att det under första halvåret har hanterats totalt 8 inkomna synpunkter och klagomål. Dessa handlar om mängden stöd, bemanning, arbetssätt, utbud av aktiviteter och bemötande. Utförarna har i samtliga fall dokumenterat åtgärder.

Vid klagomål på hälso- och sjukvård ska patienter i första hand vända sig direkt till vårdgivaren. Patienter kan kontakta patientnämnden för stöd i kontakt med vårdgivaren. Sammanställning av inkomna klagomål och synpunkter gällande hälso- och sjukvård redovisas i helårsbokslutet.

Under delåret har en rapport från utförare i enlighet med bestämmelserna om Lex Sarah rapporterats för kännedom till nämnden och rörde hanteringen av läkemedel på berörd verksamhet, rapporten bedömdes, efter utredning, inte vara av allvarligt art och har därför inte anmälts till IVO.

Per den 30 juni 2021 fanns två rapporterade ej verkställda beslut. Rapportering sker varje kvartal.

Tidigare under delåret har det rapporterats 9 icke verkställda beslut samt 14 avbrutna verkställigheter efter beslut om särskilt boende och hemtjänst. Inom funktionsnedsättning har två beslut om ledsagning ej verkställts, liksom ett beslut om korttidsvistelse och ett beslut om avlösning och ett om kontaktperson. Vad gäller beslut som rör äldre så innebär detta en ökning av ej verkställda beslut, vad gäller beslut som rör personer med funktionsnedsättning innebär detta en minskning. De icke verkställda beror samtliga i alla fall utom ett på att brukaren själv valt att avstå insatsen, orsaker handlar om rädsla för smitta, sjukhusvistelse eller att matchningen av ledsagare inte kändes bra, rapportering sker

även i de fall en person har tackat nej till ett erbjudande. Rekrytering och matchning till uppdrag som avlösare, ledsagare och kontaktperson kan vara en lång process.

5.3 Äldreomsorg

Verksamheten omfattar stöd, service och omvårdnad i det egna hemmet för personer oavsett ålder (hemtjänst). Särskilt boende, korttidsboende avser dygnet runt omsorg utanför det egna hemmet där även hälso- och sjukvårdsinsatser ingår.

Dagverksamhet som har till syfte att motverka social isolering och anhörigstöd som vänder sig till dig som vårdar eller har stor omsorg om någon äldre som på grund av ålder, sjukdom eller annat hinder inte längre klarar sin vardag.

5.3.1 Insatser

Särskilt Boende

Särskilt Boende har en positiv budgetavvikelse jämfört med budget på 11 746 tkr. Anledningen till överskottet är att volymen inom Särskilt boende är lägre än budgeterat. Antalet särskilt boende platser budgeterades till 282 platser men i augusti hade nämnden 263 platser och nämnden har pendlat mellan som lägst 245 och som högst 263 platser under året.

Antal kunder i särskilt boende												
År	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2019	274	277	272	275	279	278	283	278	277	273	273	274
2020	278	276	277	276	271	265	272	269	273	262	248	245
2021	245	249	249	251	250	254	256	263				

Nedan tabell som visar åldersspann och om de varit från kommunen eller är inflyttad från annan kommun

Särskilt boende månadsredovisning	< 65	65-79	80-89	>90	Totalt
Kommuninnehavare, dvs från Österåkers kommun	1	61	101	66	229
Inflytt via SoL 2:8, dvs från annan kommun som inte betalar	0	7	5	7	19
Brukare som flyttat till annan kommun via Länsöverenskommelse som Österåkers kommunen betalar	0	3	9	3	15
Länsöverenskommelse från annan kommun som annan kommun betalar	0	6	2	4	12

Beläggningsgraden för särskilt boende i augusti betalande dygn var avrundat 100 % totalt.

Enhet	Beläggningsgrad
Solskiftet	99%
Vårdbo	100%
Enebacken	100%
Totalt	100%

Totalt tomtygn betalande vs ej betalande:

Enhet	tomtygn betalar
Solskiftet	13
Vårdbo	0
Enebacken	0
Totalt	13
Enhet	tomtygn betalar ej
Solskiftet	476
Vårdbo	62
Enebacken	651
Total	1189

Nedan tabell från januari tom aug med tomplatskostnader för äldreboende. Under augusti betalade Vård- och omsorgsnämnden för 13 tomtygn i särskilt boende vilket motsvarar ca 0,4 platser till en sammanlagd kostnad av ca 13 tkr

Kostnad äldreomsorg	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Totalt 2021
Solskiftet	37 240	23 336	29 792	36 240	22 344	54 264	36 176	13 832	253 224
Vårdbo		10 640		10 640	8 512	2 128			31 920
Enebacken	6 384	46 356	46 816		22 344	22 344			144 244
Totalt äldreomsorg	43 624	80 332	76 608	46 880	53 200	78 736	36 176	13 832	429 388

Hemtjänst

När det gäller Hemtjänsten för jan-aug ligger utförd tid på 80,3 % ackumulerat av beställd tid vilket är i nivå med föregående år. Under sommaren har antalet utförda timmar varit lägre än tidigare månader.

Utförd tid i timmar 2021 hemtjänst	Mars	April	Juni	Juli	Aug	Ack 2021	
TOTALT EGEN-REGI UFÖRDA	1885	1767	1736	1637	1674	13728	20740
TOTALT EGEN-REGI BESTÄLLDA	2234	2055	2107	2020	1802	16416	26434

Utförd tid i timmar 2021 hemtjänst	Mars	April	Juni	Juli	Aug	Ack 2021	
% UT-FÖRDA / BE-STÄLLDA	84,4%	86,0%	82,4%	81,0%	92,9%	83,6%	78,5%
TOTALT EXTERNA UT-FÖRDA	19593	19045	18653	17720	18197	149215	234780
TOTALT EXTERNA BE-STÄLLDA	23511	23141	23217	23632	24124	186223	291958
% UT-FÖRDA / BE-STÄLLDA	83,3%	82,3%	80,3%	75,0%	75,4%	80,1%	80,4%
TOTALT HELA KOMMUNEN UT-FÖRDA	21478	20812	20389	19357	19871	162943	255520
TOTALT HELA KOMMUNEN BE-STÄLLDA	25745	25196	25324	25652	25926	202639	318392
% UT-FÖRDA / BE-STÄLLDA	83,4%	82,6%	80,5%	75,5%	76,6%	80,4%	80,3%

Kosttidsvistelse

Korttidsvistelse har varierat stort under året på 18 platser som finns. Mycket få individer har varit inlagda bitvis, under sommaren hade belagda platser varit 7-8 stycken, dvs under 50 % av de 18 platser som finns.

5.4 Vuxenstöd

Verksamheten omfattar omsorg om personer med psykisk funktionsnedsättning enligt SoL och omsorg enligt LSS för vuxna personer.

Projektet Mobilisering inför arbete (MIA) pågår, detta drivs av Samordningsförbundet Södra Roslagen och syftar till att stödja individer med behov av samordnat stöd och rehabilitering för att de ska kunna närma sig arbetsmarknaden. Projektet är finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) och samordningsförbunden i Stockholms län.

5.4.1 Insatser

Boende Vuxna

I kommunen finns tretton bostäder med särskild service enligt LSS i form av gruppboende och serviceboende som drivs på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden. Verksamheterna har olika inriktning anpassad till olika målgrupper. Totalt betalar nämnden för 138 platser i augusti varav 96 platser internt och 42 från extern part. Volymerna har minskat med 6 platser jämfört med 2020.

LSS-boende Vuxna	Utfall	Utfall	Utfall
	2021	2020	2019
Antal personer i Boende Vuxna	138	144	144
-varav egen regi	96	100	100
-varav extern regi	42	44	44

Tomplatserna har varierat under året men varit något fler än vanligt då brukare har avlidit. Planering finns löpande för vem som ska erbjudas platsen beroende på behov. I augusti fanns 3 stycken tomplatser på Planett, Bergsättra och Norrgårdsvägen.

Enhet	Tomma platser
Planett	1
Bergsättra	1
Norrgårdsvägen	1
Totalt	3

Totalt har tomplatskostnaden fram till augusti varit ca 1 163 tkr och i augusti var kostnaden ca 208 tkr.

Kostnad LSS boende	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Totalt 2021
Smedby	69 347	64 873	69 347						203 567
Planett				67 110	69 347	67 110	69 347	69 347	342 261
Bergsättra				67 110	69 347	67 110	69 347	69 347	342 261
Norr-gårdsvägen					69 347	67 110	69 347	69 347	275 151
Totalt LSS boende	69 347	64 873	69 347	134 220	208 041	201 330	208 041	208 041	1 163 240

Daglig verksamhet

Det finns två utförare av daglig verksamhet från den 1 juni 2019 då Funkisgruppen startade sin verksamhet och kundvalet inom kommunen för första gången hade en extern utförare. Funkisgruppen hade i aug 2021 17 brukare. Kommunens egen regi bedriver flera olika dagliga verksamheter runt om i kommunen och har 163 brukare. Ytterligare 20 brukare har daglig verksamhet verkställd utanför kommunen.

Ett ettårigt statligt stimulansbidrag till habiliteringsersättning har rekviderats från Socialstyrelsen. Syftet med stimulansbidraget är att höja dagpenningen för dem som deltar i daglig verksamhet alternativt att bibehålla den nivå som erhöles med hjälp av tidigare års stimulansbidrag.

Personlig assistans enligt LSS och SFB

Personlig assistans vuxenstöd	Utfall	Utfall	Utfall
	2021	2020	2019
Antal personer enligt SFB	42	44	45
Antal personer enligt LSS	18	15	16

Ökningen av ärenden till kommunen av ansökningar om personlig assistans enligt LSS har stannat av något jämfört med för några år sedan när Försäkringskassan började göra mer strikta bedömningar. Inflödet av nya ärenden är relativt stabilt men kostnaderna kan variera kraftigt beroende på brukares varierande behov. Kommunen ökade i antal personer enligt LSS under sommaren till 18 stycken men timmarna är få per individ.

Kommunalt bostadstillägg

I tabellen nedan redovisas statistik för kommunalt bostadstillägg som infördes från 1 juli 2015. Antalet personer som får kommunalt bostadstillägg har legat stabilt under året. Ett avslag har skett under året. Varje år i april sökes bostadstillägget om vilket brukar medföra en nedgång med antal individer men nu ser vi augusti att de är tillbaka på samma nivå som i mars.

Kommunalt bostadstillägg	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21
Antal beviljade, totalt	59	59	59	49	49	49	58	58
Antal avslag, totalt	0	0	0	1	1	1	1	1
Belopp per månad	72 091 kr	72 091 kr	73 044 kr	60 866 kr	60 866 kr	60 866 kr	72 577 kr	72 577 kr

5.5 Barn och unga

Verksamheten omfattar stöd till barn och unga med funktionsnedsättning inom ramen för SoL och lagen om stöd och LSS.

5.5.1 Insatser

Personlig assistans enligt LSS och SFB

Personlig assistans Barn och ungdom	Utfall	utfall	Utfall
	2021	2020	2019
Antal personer enligt SFB	11	14	13
Antal personer enligt LSS	7	8	7

Ökningen av ärenden till kommunen av ansökningar om personlig assistans enligt LSS har stannat av något jämfört med för några år sedan när Försäkringskassan började göra mer strikta bedömningar. Inflödet av nya beslut har minskat under 2021 men kostnaderna kan variera kraftigt beroende på brukares varierande behov

Boende Barn

Antalet LSS boende barn var 8 stycken i augusti och är lägre än vi haft tidigare år då volymerna varit runt 10 stycken

Kortidsvistelse

Volmen inom korttidsvistelse har minskat under året och beror bland annat på Covid19. Under augusti låg volymerna på 170 dygn/månad

5.6 Personligt ombud

Målgruppen är vuxna personer i Österåkers kommun som till följd av psykisk ohälsa har, eller riskerar att få, långvariga och allvarliga psykiska funktionsnedsättningar. Österåkers kommun får statsbidrag med 1,2 mkr för år 2021, vilket motsvarar 3 årsarbetare enligt fastställd beräkningsgrund. Resterande del finansieras av Vård- och omsorgsnämnden.

Under delåret har verksamheten fortgått enligt plan, undantaget att färre fysiska möten. De som söker stöd är företrädesvis vuxna över 30 år. Sökande har ofta en komplex problematik som innefattar flera områden, stödbehovet blir mer tidskrävande. Det är vanligt att föräldrar till ungdomar under 30 år med Neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) hör av sig, föräldern erbjuds då stöd att motivera den unge att själva ta kontakt med personligt ombud (PO) för vidare stöd. I dagsläget har personligt ombud i Österåker ingen kö utan kan omgående ge stöd och hjälp.

En ny ledningsgrupp finns för PO i nordost kommunerna, ordförandeskapet har tilldelats Österåker 2021. Syftet med ledningsgruppen är att säkerställa att gruppen har de funktioner som krävs för att erhålla stadsbidraget då Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen får ändrat uppdrag. Samarbetet har vidare lett till: större bredd i diskussionerna och fördjupad samverkan samt beslut om att prioritera personer med akuta behov som har barn.

6 Internkontroll

Id*	Kontrollmoment:	Metod:	Periodicitet***	Uppföljningsansvarig
CENT 1	Andel resultatmål som kan kopplas till alla inriktningsmål	Beräkning av andel	3 ggr/år	Budget- och kvalitetsenheten
CENT 2	Andel resultatindikatorer som har en direkt koppling till resultatmålen	Beräkning av andel	3 ggr/år	Budget- och kvalitetsenheten
CENT 3	Andel av redovisade resultat som åtföljs av en analys	Beräkning av andel	3 ggr/år	Budget- och kvalitetsenheten
CENT 4	Andel av analyser som åtföljs av förslag till åtgärder genom förnyelse och utveckling	Beräkning av andel	3 ggr/år	Budget- och kvalitetsenheten
CENT 5	Kundvalsnämnderna har redovisat resultat från alla utförare	Dokumentkontroll	3 ggr/år	Budget- och kvalitetsenheten

Kontrollmomenten ovan är de generella som gäller för alla nämnder och tas fram av budget- och kvalitetsenheten.

Under år 2021 till och med delår finns inga avvikande iakttagelser att rapportera.

7 Personaluppföljning

7.1 HR

7.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall Delår 2019	Utfall Helår 2019	Utfall Delår 2020	Utfall Helår 2020	Utfall Delår 2021	
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	41	44	42,5	41,5	42	↗
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning	0	0	2	2	0	↘
Antal anställda	41	44	45	44	42	↘

7.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2019	Utfall Helår 2019	Utfall Delår 2020	Utfall Helår 2020	Utfall Delår 2021	
Sjukfrånvaro	8,6	8,5	8,9	7,1	3	↘
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro	54	59	40	47	19,3	↘
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	46	41	60	53	80,7	↗

8 Redogörelse för övrigt miljöarbete

Kommunfullmäktige har antagit två inriktningsmål med koppling till miljön. Ett av målen syftar till att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle, det andra att uppnå en stark och balanserad tillväxt som ska vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar. Med detta som utgångspunkt är Vård- och omsorgsnämndens mål att driva sin verksamhet på ett för miljön hållbart sätt i linje med kommunens miljömål. I och med att nämnden uppdrar åt olika utförare att bedriva huvuddelen av nämndens verksamhet, finns den största miljöpåverkan i omsorgsverksamheter. Därför ställs krav i upphandlingar kopplade till kommunens miljömål, detta görs i samtliga upphandlingar som nu genomförs.

Inom förvaltningens verksamhet i Alceahuset bedrivs ett praktiskt miljöarbete i mindre skala. På varje enhet finns möjlighet till sopsortering, tillgänglig teknik för att delta digitalt i möten, genomföra vårdplaneringar på distans och att delta i webbutbildningar. Under våren 2021 har arbetssätt runt distansarbete fortsatt att utvecklas och de tekniska lösningarna har förbättrats enligt behov vilket

kommer att möjliggöra för fortsatt distansarbete med färre arbetsresor som följd. Förvaltningen deltar i kommunens arbete kring Agenda 2030.

9 Framåtblick

Befolkningsutveckling och volymer

Volymer för Vård- och omsorgsnämndens verksamheter avgörs till stor del av befolkningsutvecklingen i kommunen. Vissa omvärldsfaktorer såsom utveckling av hälsa och diagnostik liksom förutsättningar i boendemiljö påverkar volymernas utveckling, men dessa faktorer visar mer på långsiktiga tendenser snarare än på förändringar inom planeringshorisonter på några år.

Österåkers kommuns befolkning ökar stadigt och ökningen prognostiseras fortsätta. Ökningen beror huvudsakligen på nyproduktion av bostäder. En viss ökning av inflyttade äldre kan ske vid nyproduktion av bostadsrätter. Den huvudsakliga ökningen inom åldersgrupperna 65 år och äldre sker genom att personer som redan bor i kommunen, bor kvar och blir äldre.

Under förra året var det fler äldre som avled än vad som prognostiserades på grund av Covid-19. Detta påverkar årets och de kommande 1-2 årens volymer men kan förmodas ha en avmattande effekt under åren därefter.

Antalet personer med funktionsnedsättning kan antas öka ungefär i samma takt som befolkningen. Vissa diagnoser blir mer sällsynta och andra ökar i frekvens. Det är många funktionstillstånd som förbättras i och med bättre behandlingar och utvecklade kompensatoriska lösningar, men det är också fler personer (inklusive för tidigt födda barn) vars liv räddas, ibland med omfattande funktionsnedsättningar som följd. Då antalet personer som behöver insatser med stöd av LSS och SoL är liten relativt sett till den totala befolkningen, kan kostnader ändå fluktuera kraftigt. Effekterna märks framförallt när enstaka personer har mycket omfattande behov.

Särskilt boende

Under åren 2018-2021 har det inte funnits någon väntetid vid inflyttning till särskilt boende annat än beroende på brukarens egna förutsättningar. På grund av att många äldre har drabbats av sjukdomen Covid-19, har antalet avlidna ökat jämfört med tidigare år. Det finns också brukare som avstår insatsen bland annat på smittorisk eller för risk att självbestämmanderätten minskar. Under pandemin är besöksförbudet ett sådant exempel. Förvaltningen ser en minskning i antalet brukare i särskilt boende.

Hemtjänst

Behovet av insatsen hemtjänst har ökat i takt med befolkningsutvecklingen, ökningstakten förväntas bestå. Under pandemin med Covid-19 har antalet brukare minskat. Dock har antalet hemtjänsttimmar inte minskat i samma utsträckning.

Dagverksamhet

Omsorgsinsatser såsom dagverksamhet beräknas öka med befolkningsutvecklingen i gruppen 65 år och äldre.

Anslags finansierade verksamhet

Efterfrågan på de anslagsfinansierade verksamheterna; trygghetslarm, nattpatrull och träffpunkter beräknas öka med befolkningsutvecklingen.

Lagen om särskild service

Enligt Socialstyrelsens lägesrapport för området LSS redovisas en ökning som är något högre än vad befolkningsutvecklingen kan förklara.

Insatser till barn minskar. En del av förklaringen är att man arbetar mer med förebyggande åtgärder som minskar behovet av mer ingripande insatser. Detta är även en nationell trend.

Insatsen daglig verksamhet och bostad med särskild service för vuxna är de två insatser som volym- och kostnadsmässigt är störst inom LSS-området.

Behovet servicebostadsbeslut har minskat, en förklaring till detta är ett tydligare rättsläge där färre än tidigare får insatsen beviljad.

Antalet personer med daglig verksamhet för vuxna ökar kontinuerlig. Faktorer som påverkar är: befolkningsökningen, arbetsmarknaden och socialförsäkringsystemen.

Den kommunala kostnadsökningen för beslut om personlig assistans har mattats av. Antal beslut har varit stabilt under de senaste åren med ca 25 per år. Utvecklingen bedöms vara stabil framöver, dock kan ett enstaka beslut var omfattande och påverka kostnaderna.

Rörande både beslut om personlig assistans och statlig assistansersättning råder osäkerhet, detta beroende på utvecklingen av lagstiftningen och praxis. Det finns krafter för att minska antal beslut och kostnader, likaså finns det krafter för att göra insatsen tryggare för den enskilda. Flera aviserade åtstramningar av assistansen har dragits tillbaka efter remissvar.

En utredning pågår avseende LSS-regler när det gäller bostad med särskild service (SOU 2021:14). En viktig grundläggande princip i direktivet är att människor inte ska ha merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning. Utredningen konstaterar att majoriteten av de som bor i bostad med särskild service enligt LSS har ett hyreskontrakt enligt hyreslagen och en högre boendekostnad än om de skulle bott i motsvarande lägenhet utan stöd och service. Utredningen ska:

- bedöma rättsläget när det gäller kommunens möjlighet att välja upplåtelseform för bostad med särskild service
- vilka förutsättningar som gemensamhets- och personalutrymmen i avslutning till bostaden får utgöra underlag för beräkning av hyra enligt hyreslagen
- analysera och redogör för vilka ekonomiska konsekvenser ett hyres-

spektive avgiftsförhållande enligt gällande reglering får för den enskildes kostnader för sitt boende

- föreslå en mer kostnadseffektiv reglering som innebär att den enskilde inte får merkostnader för sitt boende på grund av sin funktionsnedsättning

Detta kan komma att påverka nämndens möjligheter och kostnader.

Socialpsykiatri

Antal personer med behov av bostad med särskild service enligt SoL är tämligen stabilt över tid, ca 12-14 personer per år. Antal personer placerade i hem för vård och boende (HVB) har däremot minskat. Orsaken till det är förvaltningens målmedvetna arbete med att erbjuda målgruppen stöd på hemmaplan. Detta kan leda till öknings av andra insatser; boendestöd, hemtjänst eller sysselsättning. Volymerna för boendeformer för personer med psykisk funktionsnedsättning bedöms följa befolkningsökningen.

Antalet insatser inom sysselsättning och boendestöd bedöms vara stabilt och öka i takt med befolkningsökningen.

Översyn av socialtjänstlagen

En översyn av socialtjänstlagen pågår. Vilket bland annat kan innebära att socialförvaltningen ska ha ett förebyggande perspektiv och att flera insatser ska kunna tillhandhållas utan föregående individuella behovsprövning. De eventuella förändringarna i socialtjänstlagen kan komma att leda till ökad tillgänglighet av serviceinsatser och digitala lösningar. Förändring av socialtjänstlagen förväntas minska antalet ärenden som ska utredas samtidigt som det ställs ökade krav på serviceinsatser.

Kompetensförsörjning

Det har blivit lättare att rekrytera handläggare. Kompetensförsörjningen för att kunna både rekrytera, behålla och utveckla redan anställda bedöms vara stabilt.

Nämndens anlitate utförare uppger att det finns stora svårigheter med att rekrytera utbildad omvårdnadspersonal. För äldreomsorgen handlar det dels om att finna personer som vill arbeta inom området, dels om att dessa ska ha eller få adekvat utbildning. Utförarna beskriver brister i tillgången på lämpliga utbildningar och svårigheter med att finna lämpliga vikarier för de som går utbildning. Inom funktionshinderomsorgen beskriver utförarna att det visserligen är ett mer attraktivt arbetsområde och därmed enklare att rekrytera, men att utbildningsnivån är låg. Utförarna arbetar med detta bland annat genom inventering av kompetens och erbjudande om utbildning inom området. Ekonomiska satsningar görs från nationellt håll vad gäller kompetensutveckling (Äldreomsorgslyftet). Förvaltningen arbetar aktivt med att utförarna ska dela i de kompetenssatsningar som är tillgängliga genom att ställa tydliga kompetenskrav i upphandlingar och uppföljningar.

IOMålbilaga

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Målnivå 2021	Målpåfyllelse
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Nöjdheten med förvaltningens service och bemötande ska öka	NKI brukarundersökning-helhetsintryck	■					
		Antal nya e-tjänster	■	1		1	1	
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Nämnden ska redovisa en budget i balans vid bokslut	Budgetavvikelse i förhållande till utfall	■	3,9 %			0 %	
		Fastställd åtgärdsplan vid eventuell budgetavvikelse	■	100 %		100 %	100 %	
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Antalet barn med problematisk skolfrånvaro ska minska	andel barn som erbjuds insats inom ramen för projektet "problematisk skolfrånvaro" som återgår till skolan	■	88 %		70 %	70 %	
		NKI hemtjänst	■	88 %			89 %	
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Andelen omsorgstagare, som är nöjda ska öka	NKI äldreboende	■	82 %			82 %	
		Brukarenkäter inom funktionshinder (LSS gruppbo-stad)	■				81 %	
Österåker ska ha en trygg miljö	Personer som är utsatta för våld i nära relationer ska erbjudas stöd och hjälp	Andel av anställda (minst 1 år) som har grundutbildning inom våld	■	92 %		85 %	85 %	

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2021	Målnivå 2021	Måluppfyllelse
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska drivas på ett för miljön hållbart sätt	Andel i procent. De medarbetare som möter hedersrelaterat våld och förtryck och som har utbildning för detta. Andel nya avtal som innehåller kommunens miljökrav (enligt kommunens miljö-mål) Antal aktiviteter som genomförs i syfte att öka medvetenheten i miljöparterkan avseende upphandling, resor och inköp	■	100 %		63 %	30 %	
Stark och balanserad tillväxt som är ekologisk, socialt och ekonomiskt hållbar	Tillgång till bostäder för vård- och omsorgsnämndens målgrupper för att täcka behovet	Andel ytttranden som nämnden lämnat vid planering av nya bostäder och byggnationer. Årlig boendepronos	■	100 %		100 %	100 %	
			■	100 %			100 %	

